

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

3. De tertio effectu interdicti, qui est priuatio Ecclesiasticæ sepulturæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

Paludan. in 4. d. 18. quæst. 8. art. 2. princip. concl. 7. num. 11. Et videtur esse Armilla, verbo interdictum, num. 43. Tabiena eodem 5. num. 2. §. 1. Viuald. tit. de interdicto, num. 242. Et valde probabile reputat Sayrus lib. 5. cap. 13. num. 7. incipere à Missa vigiliæ antecedentis. Et quidem de festo Paschatis id certum existimo, quia omnes Doctores conveniunt à primis vespere incipere solemnitatem festi, ac vesperæ in ipsa Missa vigiliæ continentur, & simul cum ipsa dicuntur. Ergo à Missa incipit Paschalis solemnitas, & tradit Henric. lib. 13. cap. 47. num. 3. Polancus de interdicto, circa finem pag. 150. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 42. Sayrus loc. alleg. De festo Pentecostes, & simul de prædicto festo Paschatis hac ratione probatur, quia Missa quæ in vigilia illius diei celebratur, est propria diei sequentis; nam in Pascha Missa quæ erat dicenda nocte illa anticipatur, ideoque in oratione dicitur: *Deus qui hanc sacrificium noctem.* In vigilia vero Pentecostes, præfatio dicitur de Spiritu sancto, & legitur communicanda. Ergo illæ Missæ ad festivitatem diei sequentis pertinent, ac proinde ab illo tempore incipit festivitas. De festo Natalis Domini probat Paludan. quia à Laudibus vigiliæ sit officium duplex, quasi iam inchoetur Natalis solemnitas. Sed quoniam hoc sic probabile, (vt cenet Sayrus) probabilius existimo initium huius solemnitatis à primis vespere, & non à Missa computandum esse. Nam si ex eo quod Laudes in officio vigiliæ sub officio duplici recitentur, sumatur initium Natalis solemnitatis quoad interdicti suspensionem, affirmandum est ab eo tempore, quo Laudes recitari possunt, suspendi Interdictum, ac proinde à prima nocte diei antecedentis vigiliam suspensionem esse, quod est omnino falsum. Præterea introitus Missæ in vigilia præscriptus, manifestè indicat non ab eo tempore incipere Natalem solemnitatem. Inquit enim Ecclesia. *Hodie scietis quia venit Dominus, & mandè videbitis gloriam eius.* Officium verò duplex quod in Laudibus, & in Missa vigiliæ sit, præstatur non quia sit initium solemnitatis, sed quia est dispositio ad tantam solemnitatem. Sic tradit Suar. dicta sect. 1. num. 40. Polancus in director. confessor. pag. 150. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 10. concl. 2.

Finiantur autem hæc festivitates secundum Authores num. præced. relatos in Completorio festi inclusivè, quia completorium pertinet ad officium solemnitatis inclusivè, & ex alia parte sub vespertino officio comprehenditur, vt notavit Glossa in cap. ult. dist. 92. Quod intelligendum est cum Medina in sum. lib. 1. cap. 1. §. 13. Henric. lib. 13. cap. 47. num. 3. Alfonso Viualdo tit. de interdicto num. 246. Sayro lib. 5. cap. 13. num. 8. Suar. disp. 34. sect. 3. num. 22. Auila dicto dub. 10. conclus. 3. secundum diversam modum recitandi diversarum Ecclesiarum. Nam etiam in Ecclesia Cathedrali dictum sit completorium, & pulsatum ad Interdictum, poterit completorium in Monasteriis, aliisque Ecclesiis hora consueta dici cum solemnitate, dummodo in fraudem Interdicti non fiat. Non tamen licet ultra completorium prorogare suspensionem Interdicti pro toto illo die vsque ad mediam noctem, quia est contra communem sententiam vsu præceptam: aliàs liceret matutinas preces, quæ prima nocte solent in Ecclesiis Cathedralibus dici, solemniter recitari, quod nullo modo est admittendum.

§. III.

De tertio effectu Interdicti, qui est privatio Ecclesiasticæ sepulturæ.

- 1 Privatio interdictum siue locale, siue personale Ecclesiasticæ sepulturæ.
- 2 Ab hac privatione eximuntur Clerici.
- 3 Vt hoc privilegio gaudeant quatuor conditiones servanda sunt.
- 4 Plures docent in festiuitatibus concessis in cap. alma licitum esse corpora defunctorum publico, & solemniter rite sepelire.
- 5 Probabiliorum existimo sententiam negantem.
- 6 Satisfit oppositis fundamentis.
- 7 Laicus habens privilegium assistendi officiis diuinis, nequit ex vi illius in loco sacro interdicto sepeliri.
- 8 Privilegium concessum Clericis extenditur ad interdictum locale speciale, modo Clerici sint illius Ecclesiæ, siue Clerici sint illius Ecclesiæ, siue aliena.
- 9 Clerici in Ecclesiis specialiter interdicta sepeliendi sunt absque cunctis.
- 10 Interdictum personaliter modo denunciatus sit, privatus est Ecclesiasticæ sepultura. Et idem est si generaliter fuerit interdictus.
- 11 Nominatum denunciatus interdictus si decedat absque absolutione, & nullum contritionis signum dedisse confiteri, extra locum sacrum sepeliendus est. Secus si confiteri signa contritionis exhibuisse, vel saltem sit suspicio probabilitatis.

12 Si interdictum sit solum ab ingressu Ecclesiæ, & ante mortem pariter nulla præstata absolutione, potest Ecclesiastica sepultura tradi.

Interdictum absolutum siue locale, siue personale privatur Ecclesiastica sepultura, quia est vnus ex illius effectibus, vt tradunt omnes Doctores. Quare si locale sit interdictum potest ne in illo loco sacro sepultura concedatur, si personalis, ne ea persona Ecclesiastica tradatur sepultura. Sepulturam Ecclesiasticam appellamus locum sacrum per Episcopum benedictum in sepulturam fidelium destinatum. Sepeliri autem fideles in hoc loco, si interdictum est generale loci, constat esse prohibitum ex cap. quod in te de penitent. & remissionibus, & sumitur ex cap. cum & plantare. §. quod si. & cap. privilegia. Cap. Episcoporum de privilegiis in 6. Quod non solum habet verum in adultis, fed etiam in infantibus, vt superius diximus, quia hæc prohibitio viuentes respicit, quos obligeat, ne fidelibus sepulturam Ecclesiasticam in loco interdicto concedant. Sicuti docet Nauarr. cap. 27. numero 168. Sayrus cap. 8. num. 5. Henric. lib. 13. cap. 42. num. 3. & cap. 49. numero 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 3. Bonac. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 3. Bonac. t. 1. de censuris. disp. 1. punct. 5. num. 9. Dixi in loco sacro: nam extra locum sacrum etiam interdictus sit, vel in loco sacro non interdictus, non prohibentur corpora fidelium sepeliri, vt bene notant Nauarr. c. 27. n. 176. Henric. lib. 13. c. 44. n. 4. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 1. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 2. Sublato interdicto qui extra locum sacrum sepultus est, debet exhumari, & in loco sacro sepeliri, vt prænti Doctores aduertunt.

Ab hac prohibitione eximuntur clerici, quibus decedentibus conceditur Ecclesiastica sepultura. Cap. quod in te de penitent. & remissionibus, dummodo personalis speciali interdicto negati non fiat, vel dederint causam culpabilem interdicti, quod perinde est, vel nisi Ecclesiasticum interdictum violenter, actione inquam quæ clericorum sit propria, neque laicis communi, vt placuit Suar. disp. 34. sect. 1. num. 4. Nominis Clerici intelliguntur in præfati (vt superius dixi) omnes personæ Ecclesiasticæ siue sacculares siue regulares, siue viri siue feminae etiam Religionum nouitii. Quinimo coniugati si habitum, & tonsuram deserant, & ab Episcopo designati sunt alicui Ecclesiæ in illius Ecclesiasticum obsequium.

In huius privilegii vsu præscribuntur quatuor conditiones, in dicto cap. quod in te de penitent. & remissionibus. Prima vt sepultura detur: his clericis in cæmeterio Ecclesiæ; per quam conditionem videtur excludi Ecclesia, quæ nomine cæmeterij non venit, siquidem concessio accessorio non conceditur principale, imò tacite denegatur. Verum iam vsu obtinuit, teste communi sententia, nomine cæmeterij ibi comprehenduntur quælibet locum sacrum sepulture fidelium destinatum. Vsurpauit enim Pontifex nomen cæmeterij potius quam Ecclesiæ, quia frequentius ibi sepeliebantur fideles, & vix vnus nisi esset Princeps in Ecclesia sepeliebatur. Arguunt cap. Nullus, 13. quæst. 2. Et docet Covarruv. cap. alma 2. par. 4. num. 7. vers. clericis. Henric. lib. 13. cap. 44. num. 4. Auila 5. p. disp. 4. sect. 3. dub. 2. vers. circa quam conclusionem. Suar. disp. 34. sect. 1. numero 7. Secunda conditio est, vt fiat sine pulsatione campanarum, quæ explicanda est iuxta ea quæ §. præced. diximus de officiis diuinis. Tertia, ne fiat sepultura cum solemnitate, Ecclesiastica inquam; nam quæ pertinet ad humanum honorem, non prohibetur; vt notant Suar. dicta sect. 1. n. 8. Quarta vt fiat cum silentio, hoc est absque officiis diuinis more Ecclesiastico dicendis. Potest tamen iuxta concessionem cap. alma celebrari Missa, & officium diuinum, seruata moderatione ibi præscripta. Vnde si extra Ecclesiam sepelendum est corpus, nequit ibi vllum officium diuinum celebrari, vt aduertit Auila supra dub. 2. & 3. Alios referens Suar. disp. 34. sect. 1. n. 9.

Sed dubium est, an in festiuitatibus concessis in cap. alma, & aliis Apostolicis constitutionibus de quibus supra, licet corpora defunctorum quorumlibet sepelire publice, & solemniter rite. Dixi quorumlibet. Nam corpora Clericorum non videtur dubium solemniter sepeliri posse; siquidem ipsæ Ecclesiastica sepultura conceditur in dicto cap. quod in te, & solemnitas permittitur in dicto cap. alma. Quare de aliis fidelibus est quæstio, an concedi illis diebus possit Ecclesiastica sepultura? Affirmant S. Antonin. 5. p. tit. 29. cap. 4. n. 1. Angelus verb. interdictum 6. n. 2. Syluest. verb. interdictum 4. q. 2. vers. quarum. Tabiena eodem 5. num. 12. Nauarr. cap. 17. n. 18. in fine. Henric. lib. 13. cap. 44. num. 5. & cap. 47. num. 4. Alfonso Viuald. de interdicto, num. 250. Sayr. lib. 5. in sum. c. 1. Bonac. t. 1. disp. 4. de interdicto, p. 5. n. 7. Dacuntur quia quibus communicamus viuus, defunctis communicare possunt. Cap. sanè. 1. 24. quæst. 2. Sed in his festiuitatibus licet clerici cum omnibus fidelibus in diuinis officiis communicent. Ergo etiam cum illis iam defunctis communicare poterant. Secundo sepultura sacra non tam ratione sui, quam ob diuina officia ei adiuncta prohibetur. Ergo concessis diuinis officiis sepultura

sepultura concedi censetur. Tertio hoc privilegium *cap. alma mater*, est favorabile fidelibus, & nemini nocivum, & est in iure inferum, ergo ample est interpretandum, vt comprehendatur non solum officium diuinum quod pro viuis peragitur, sed quod peragitur pro defunctis. Neque his obstat Textus in *cap. cum & plantare*, quod si Templarij de Priuilegijs, & *cap. de priuilegijs*, §. illud eodem tit. quibus contraria sententia præcipue nititur: vbi seculares ad sepulturam Ecclesiasticam non admittuntur, tamen admittantur ad diuina officia, quia non in eorum fauorem, sed in fauorem Templariorum priuilegium illud concessum est. Secus est de priuilegio *ditto cap. alma*, quod in fauorem totius populi Christiani expressum fuit. Paterquam quod ad sepulturam Ecclesiasticam admitti possunt omnes in *ditto cap. cum & plantare*, nisi expressè excepti fuissent. Cum ergo in *ditto cap. alma* nulla sit talis exceptio, asserendum est omnes admitti posse.

Cæterum etsi hæc sententia valde probabilis sit, probabiliorem existimo negantem his festiuitatibus posse solemniter quodlibet corpus defunctum sepulturæ concedi, quam docuit Glossa in *Clement. 1. verbo ad iure de Sepultur.* Couarru. *ditto cap. alma*, 2. p. 8. §. num. 6. Vgolin. *tab. 5. plures referens, ditto cap. alma* 2. p. 8. §. num. 6. Suar. *disp. 3. §. 1. Maiol. lib. 3. de irregularitat. cap. 2. §. num. 8. Suar. disp. 3. §. 1. num. 13. Coninch. disp. 17. dub. 2. n. 55. Auila disp. 4. §. 1. dub. 3. Filic. tract. 18. num. 99. Gaspar Hurtado de interdicto diffinit. 9. Moneor, quia priuato sepulturæ Ecclesiasticæ est vnus ex effectibus interdicti, & distinctus à priuatione diuinorum officiorum ex Textu in *cap. si ciuitas de sentent. excommunicat. in 6. & cap. episcoporum de Priuilegijs, eodem lib. de laicis* tempore generalis localis interdicti, denegatur Ecclesiastica sepultura, quæ solis Clericis est concessa in *cap. quod in te de penitent. & remission.* Neque in *ditto cap. alma*, hæc denegatio reuocatur, cum ibi nulla sit facta mentio sepulturæ Ecclesiasticæ. Ergo nullatenus possunt Ecclesiasticæ sepulture tradi. Secundò probò ex *cap. cum & plantare*, §. quod si Templarij de Priuilegijs vbi dicitur accedentibus Templarijs, & Hospitalarijs ad Ecclesiam interdictam semel in anno celebrari posse diuina officia publicè apertis ianuis, propter eorum iucundum aduentum, vt explicatur *cap. vt priuilegia*, §. illud de Priuilegijs, & tamen Ecclesiastica sepultura laicis denegatur. Ergo signum est ex concessione diuinorum officiorum sepulturam non esse concessam. Neque obstat non in fauorem laicorum, sed Templariorum hoc priuilegium concessi, siquidem ex solo fauore Templarijs factò laici ad diuina admittuntur, cur ergo non admittuntur ad sepulturam? Neque valet dicere admitterendos fore, nisi ibi expressè excepterentur, quia illa exceptio non est noua dispositio, sed iuris declaratio. Et confirmo, quia in *ditto cap. quod in te*, conceditur clericis Ecclesiastica sepultura, non autem conceduntur diuina officia, sed potius ex vi illius *cap. denegatur*. Ergo Ecclesiastica sepultura quid distinctum est ab officijs diuinis ac proinde ex concessione, vel negatione diuinorum officiorum, non est concessa, vel negata sepultura.*

Neque obstant argumenta contrariæ sententiæ. Ad primum concedo quibus communicamus viuis posse communicare defunctis in eadem re, sed in diuersa. Vnde cum non communicemus viuis in sepultura Ecclesiastica, sed solum in diuinis officijs, inferitur cum ipsis defunctis solum in officijs communicare posse. Ad secundum nego Ecclesiasticam sepulturam prohiberi ratione diuinorum officiorum tantum; siquidem verè ratione sui prohibetur. Ad tertium concedo priuilegium *ditto cap. alma* late interpretandum esse, sed non vltra verborum proprietatem, cum autem ibi illud priuilegium solum sit de officijs diuinis, non verò de Sacramentis, & Ecclesiastica sepultura, efficitur sola officia diuina non Sacramenta, neque Ecclesiasticam sepulturam permitti.

Ex his efficitur laicum habentem priuilegium assistendi effectus diuinis tempore interdicti, recipiendi sacramenta, ex vi huius priuilegij tantum non posse in loco factò interdicto sepeliri. Sicuti Suar. Coninch. Vgolin. Hurtado, & alij locis allegatis docent, tamen contrarium laicis inconsequenter docuit Auila *suprà*, dub. 4. Concedo tamen, si priuilegium alicui concederetur sub hac generalitate, vt ad diuina admittatur, posse ex vi illius Ecclesiasticæ sepulture tradi, quia ex illa generali concessione videntur omnes effectus interdicti suspendi. Argum. *cap. si sentent. excommunicat. in 6. Vt bene aduertit Suar. disp. 3. §. 1. num. 16.*

Hucusque de interdicto generali locali sermone fecimus. Etsi de interdicto locali speciali loquamur, nemini est dubium Ecclesiasticam sepulturam ibi prohiberi. Solum est dubium, An exceptio, & priuilegium prædictum clericis concessum extendatur ad interdictum hoc locale speciale? Qua in re Innocent. in *cap. fin. de excessib. prelator.* & Ioan. Andreas *cap. quod in te de penitent. & remissionib.* & Summa Aftenf. 2. §. lib. 7. tit. 16. art. 3. in initio negatiuam partem tenent, ducti ex eo quod in *ditto cap. quod in te*, vbi sepultura Ecclesiasticis decedentibus conceditur, sermo sit de interdicto locali generali. Non igitur extendi debet hæc concessio ad locale speciale interdictum.

Communior tamen sententia affirmat clericum in ea Ecclesia sepeliri posse, si illi iuncti Ecclesia sit, nam esto expediens sit, vt in Ecclesia non interdicta si commodè fieri possit, sepeliatur, nulla tamen est obligatio, cum nullibi inueniatur clericus à sepultura loci specialiter interdicti exclusus. Nam Textus in *ditto cap. quod in te*, mentionem faciens interdicti generalis, speciale non exclusit, & illa mentio facta est, quia interdictum generale est frequentius, non vt dispositionem restringeret. Sicuti tradit Panormit. in *ditto cap. quod in te*, num. 10. Syluest. verbo interdictum §. num. 10. Couarr. *cap. alma*, 2. p. 8. §. 2. num. 7. Henric. lib. 1. §. cap. 4. num. 4. Sayrus lib. 5. cap. 8. §. 12.

Si verò Clerici alieni sint grauior est dubitatio, an in loco specialiter interdicto sepeliri possint? Negant Panormit. Syluest. Couarru. Henric. locis allegatis, nam cum habeant Ecclesias non interdictas, quibus sepeliri possint, non debet Ecclesia interdicta illis concedi. Hæc tamen ratio solum probat conuenientiam non obligationem, ideòque probabilis existimo sepeliri in ea Ecclesia posse, quod docuit Hostiens. in *cap. fin. de excessib. prelator.* Paludan. *in 4. d. 18. q. 8. in art. 2. princip. conclus. 10.* Sayrus lib. 5. cap. 8. num. 13. Suar. *disp. 3. §. 1. num. 4.* Auila §. p. de censur. *disp. 4. §. 1. dub. 2. vers. secundò notandum.* Moneor, quia nullus textus concessam clericis sepulturam tempore interdicti locali restringit ad propriam Ecclesiam. Item ex eo quod clericis in *ditto cap. alma* concessum sit diuina celebrare *superiori*, §. statim tam Clericos illius Ecclesiæ, quam alienos admitti posse. Ergo eadem ratione ex concessione sepulturæ clericis facta, omnes indifferenter admitti poterunt, quia ratio concessionis eadem in omnibus est, scilicet clericalis ordo. Præterquam quod plures essent clerici ab Ecclesiastica sepultura excludendi, cum plures adint nulli speciali Ecclesiæ ascripti.

Illud verò est certum Clericos in Ecclesia specialiter interdicta sepeliendos esse abique officio Missæ, & abique cantu, & pulsatione campanarum, quia ita præscribitur in *ditto cap. quod in te*. Neque per concessionem *cap. alma mater* est aliquid mutatum, cum concessio *cap. alma* non de interdicto speciali, sed generali loquatur. Sicuti notatur Paludan. *ditto conclus. 10.* Couarru. §. 2. num. 2. *vers. clericis.* Henric. *cap. 4. num. 4.* Sayr. lib. 5. cap. 8. num. 14.

Porro si loquamur de interdicto personali, si hoc speciale sit constat interdictum priuatum esse Ecclesiastica sepultura. *Cap. Episcopus de Priuilegijs in 6. & Clement. 1. de sepulturis.* Et idem est, si causam culpabilem interdicto dederit, quia (vt sæpè dixi) hic habetur vt personaliter interdictus, neque in hac parte alicui etiam clerico fauor vllus conceditur. Debet tamen esse denunciatus, nam post Extrauag. ad *uertendam scandala*, nemini est neganda sepultura Ecclesiastica ex vi alicuius censuræ, vel sententiæ, nisi prius fuerit ea censura, vel sententia denunciata. Vti colligitur ex ipsa Extrauag. & ex *cap. vt priuilegia de Priuilegijs.* & *cap. Episcoporum eodem tit. in 6.* Et tradit Suar. *disp. 3. §. 1. num. 2. & disp. 3. §. 1. num. 3.* Coninch. *disp. 17. dub. 2. num. 62.* Paul. Layman. lib. 1. *sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. in fine. num. 4.* Si verò generale interdictum sit, eadem ratione priuantur interdicti Ecclesiastica sepultura, quia hic est effectus proprius interdicti absolute laici. Neque opus est, vt singuli communitaliter interdicti denunciarentur, quia hoc ferè est impossibile. Satis namque est, vt ipsa communitas quæ interdicatur denunciata sit, ex eo enim reliqui qui partes sunt illius communitaliter denunciati censentur, vt bene notatur Suar. *disp. 3. §. 1. num. 3.* Coninch. *disp. 17. dub. 2. num. 56.* Auila §. par. *disp. 5. dub. 1. §. sed est aduertendum.* Paul. Layman. lib. 1. *sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. in fine.* Tamen non improbabiler contrarium sentiat Saa, verbo interdictum, num. 3. Nauarr. *cap. 27. n. 187.*

Nominatim denunciatus interdictus si decedat abque absolutione, & nullum contritionis signum dedisse confiteri, neque illius vlla sit probabilis opinio, extra locum sacrum sepeliendus est. At si constat signa contritionis exhibuisse, vel saltem attenta conditione personæ, probabilis suspicio sit quod non esset decessurus absque penitentia, poterit præstita indirecta absolutione ab interdicto Ecclesiasticæ sepulture tradi. Sicuti tradunt alijs relatis Sayrus lib. 5. *capite 8. num. 22.* Eman. Rodrig. in *explicitat. Bulla. §. 5. num. 11.* Auila §. p. *disp. 4. §. 1. dub. 1. in fine.*

Tandem si interdictum sit solum ab ingressu Ecclesiæ, & ante mortem penituerit etiam absolutus non sit, probabilis existimo nulla præstita absolutione posse Ecclesiasticæ sepulture tradi; quia hoc interdictum videtur appositum, quousque penitentia exhibeatur. Argum. *cap. is cui de sentent. excommunicat. in 6. ibi is cui est Ecclesia interdictus ingressus si durante interdicto decedat, non debet in Ecclesia, vel cimiterio Ecclesiastico nisi penituerit sepeliri.* Ergo penitentia posita, vt pote conditione impleta sepeliri debet, neque absolutione ibi expostulatur. Sicuti notauit Sayrus lib. 4. *cap. 9. num. 18. in fine.*